

Kuntayhtymän hallitus

56 §

23.4.2018

117 §

386/00.04.00/2016

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sitoutuminen työterveyshuollon yhtiöittämiseen

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 23.4.2018 56 §

Valmistelija:

henkilöstö- ja hallintojohtaja Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460

sähköpostiosoite: janne.niemelainen@kuh.fi

Lainsäädäntö asettaa veloitteen kilpailuilla markkinoilla toimivien kunnallisten työterveyshuoltopalveluiden yhtiöittämisestä tai vetäytymisestä kilpailuilta markkinoilta 31.12.2018 mennessä (Kuntalaki 410/2015). Työterveyshuollon osalta kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaksi toiminnaksi on laskettu terveydenhuoltolain (1326/2010) 18§:n 3 momentissa mainitut sairaanhoito- ja muut terveyspalvelut. Pohjois-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen esivalmistelun työryhmä on keväällä 2017 esittänyt yhteenvedossaan, että maakuntaan tulisi muodostaa 2019 mennessä maakunnan omistama In-House osakeyhtiö ja optiona kilpailuilla markkinoilla toimiva tytäryhtiö.

Lainsäädännön veloitteen ja Pohjois-Savon sote-työryhmän suosituksen pohjalta on toteutettu Kuopion kaupungin omistaman Kallaveden Työterveys liikelaitoksen, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin työterveyshuollon (PSSHP) sekä Varkauden kaupungin ja Siilinjärven kunnan työterveyshuoltojen kesken selvitys yhteisestä työterveyshuollon palveluiden yhtiöittämisestä. Selvityksen tekemisessä asiantuntijana on toiminut Ernst & Young Oy.

Selvityksessä on lähdetty siitä lähtökohdasta, että kaikki nykyiset toiminnot voidaan siirtää sellaisenaan uudelle yhtiölle / uusille yhtiöille. Tällä hetkellä Kallaveden, Varkauden ja Siilinjärven työterveyshuollot tuottavat sekä julkisia työterveyspalveluja että markkinaehtoisia palveluita, jonka vuoksi selvityksessä päädyttiin kahden yhtiön malliin; työterveyshuollon palvelut tarjotaisiin jatkossa in-house yhtiön ja markkinaehtoista toimintaa harjoittavan markkinayhtiön kautta.

Selvityksessä on pidetty tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona sitä, että selvityksessä mukana olleiden organisaatioiden työterveyshuollon henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella in-house –yhtiön palvelukseen säilyttäen siirtymähetkellä voimassa olevat työ- tai virkasuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Vastaavasti markkinaehtoinen yhtiö vuokraisi in-house-yhtiöstä työvoimansa, sillä säädösten mukaisesti markkinaehtoisessa yhtiössä ei tarvitse työterveyspalvelusta vastaavaa johtajaa lukuun ottamatta olla omaa henkilöstöä (Terveystieteidenhuoltolaki 1326/2010). Tämä tulkinta on vahvistettu korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksessä KHO 2016:138. In-house-yhtiöstä vuokrattavan työvoiman käyttämisestä markkinaehtoisessa yhtiössä on laadittava sopimus yhtiöiden välille.

Selvityksessä mukana olleiden organisaatioiden työterveyshuoltojen henkilöstöä on informoitu yhtiöittämishankkeen esiselvityksen etenemisestä. Lisäksi Kallaveden, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin, Varkauden ja Siilinjärven työterveyshuollon henkilöstölle ja luottamusmiehille on selvitys esitelty yhteisessä tilaisuudessa 11.4.2018. Työterveyshuollon yhtiöittäminen ja henkilöstön siirtyminen on käsitelty yhteistoimintaelimissä sekä erillisessä yhteistoimintamenettelyssä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Selvityksessä on arvioitu mm. hankkeeseen liittyviä strategisia tekijöitä, rahoitusta ja liiketoiminnan kannattavuutta, jonka perusteella selvityksessä mukana olleiden työterveyshuollon palveluiden yhtiöittäminen on toteuttamiskelpoinen. Yhtiöittämisen eteneminen edellyttää valmistelun jatkamista ja yksityiskohtaista suunnittelua, kuten käytännön organisointia, prosessien ja tietojärjestelmien selvittämistä sekä henkilöstöön, verotukseen ja juridiikkaan liittyvien asioiden tarkentamista.

Kallaveden työterveys liikelaitoksen, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin, Varkauden ja Siilinjärven työterveyshuollon yhtiöittämisen valmistelun jatkaminen edellyttää kunkin organisaation sitoutumispäätöstä huhtikuun 2018 aikana, sillä yhtiöt on tarkoitus perustaa kuluvin vuoden syksyllä. Sitoutumispäätösten jälkeen tulee laatia eri osapuolten näkemykset huomioiva osakassopimus, jossa sovitaan mm. talouteen, tavoitteisiin ja toimipaikkoihin liittyvistä asioista, sekä kirjataan menettelytapa osapuolten irtaantumisesta yhtiöstä. Lisäksi jatkovalmistelussa tulee laatia osakassopimuksen huomioiva yhtiöjärjestys. Yhtiön pääomittamisen on tarkoitus tapahtua osakepääoman sekä lomapalkkavelkojen suhteessa.

Kallaveden työterveys liikelaitoksen, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin, Varkauden ja Siilinjärven työterveyshuoltojen yhtiöittämisen toteuttaminen edellyttää myös organisaatioiden päätöstä vuoden 2018 loppuun mennessä liiketoimintojen siirtämisestä perustettaville yhtiöille.

Henkilöstö- ja hallintojohtajan päätösehdotus:

Yhtymähallitus päättää sitoutua hankkeeseen, jossa Varkauden kaupunki, Kuopion kaupunki, Siilinjärven kunta ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri yhdessä laativat yksityiskohtaisen työterveyshuollon yhtiöittämisen toteuttamissuunnitelman ja perustavat yhteisen työterveyshuollon yhtiön sekä neuvottelevat osakkaiden keskinäisen osakassopimuksen. Yhtiön perustamisen yhteydessä yhtiöjärjestys ja osakassopimus tuodaan erikseen hallituksen käsiteltäväksi.

Yhtymähallitus esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi liiketoiminnan siirron ja osakkaaksi yhtiöön lähtemisen.

Toteutusvaiheen kulut jaetaan niin, että kuluista 50 % jaetaan osapuolten työterveyshuoltojen vuoden 2017 liikevaihtojen suhteessa ja puolet jaettuna neljään osaan kullekin osapuolelle.

Yhtymähallitus hyväksyy henkilöstö- ja hallintojohtajan esityksen.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus 17.9.2018 117 §

Valmistelija: Henkilöstö- ja hallintojohtaja Janne Niemeläinen, janne.niemelainen@kuh.fi, 044 7179460

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallitus on 23.4.2018 § 56 päättänyt, että sairaanhoitopiiri sitoutuu hankkeeseen, jossa Kuopion kaupunki, Varkauden kaupunki, Siilinjärven kunta ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri yhdessä laativat yksityiskohtaisen työterveyshuollon yhtiöittämisen toteuttamissuunnitelman yhteisen työterveyshuollon yhtiön perustamiseksi sekä neuvottelevat osakkaiden keskinäisen osakassopimuksen.

Yhtiöitä on tarkoitus perustaa kaksi. Toisen yhtiön on tarkoitus tuottaa omistajiensa henkilöstön työterveyshuolto sekä lakisääteinen kuntien velvollisuudeksi säädetty työterveyshuolto (joka mahdollisesti myöhemmin siirryy maakuntien vastuulle). Toiseen yhtiöön on tarkoitus siirtää ne ulkopuoliset asiakkaat (mm. yritys- ja yrittäjäasiakkaat), jotka valitsevat kokonaisvaltaisen työterveyshuollon palvelut.

Hallitus on edelleen päättänyt, että osapuolet neuvottelevat osakkaiden keskinäisen osakassopimuksen ja että yhtiön perustaminen tuodaan erikseen hallituksen ja valtuuston päätettäväksi.

Yhtiöt tulee perustaa riittävän ajoissa ennen vuoden vaihdetta, koska erilaiset sopimukset, sopimusten siirrot ja toimiluvat edellyttävät yhtiöiden nimissä tehtyjä oikeudellisia toimia. Tarkoitus on, että aluksi Kuopion kaupunki, Siilinjärven kunta ja Varkauden kaupunki perustavat yhtiöt. Kuopion kaupungin on tarkoitus merkitä myös ne osakkeet, jotka on suunniteltu Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille tuleviksi. Menettely perustuu siihen, että sairaanhoitopiirin valtuuston päätöstä yhtiöiden perustamisesta ei ehditä panna täytäntöön ennen vuoden vaihdetta. Kun Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin valtuuston päätös tulee lainvoimaiseksi, myy Kuopion kaupunki sairaanhoitopiirille sen omistukseen suunnitellut osakkeet.

Hankkeen eteneminen edellyttää, että yhtiöt perustetaan ja niille nimetään hallitukset. Kummassakin hallituksessa voi olla samoja jäseniä. Hallitusten tulisi valita yhtiöille toimitusjohtajat hyvissä ajoin ennen vuoden vaihdetta.

Osapuolten kesken on sovittu hallituspaikkojen jakamisesta seuraavasti:

In-House yhtiö 5 jäsentä

Kuopiolla	2 jäsentä, ja puheenjohtajuus
Sairaanhoitopiirillä	1 jäsen
Siilinjärven kunnalla	1 jäsen
Varkauden kaupungilla	1 jäsen

Markkinayhtiö 4 jäsentä

Sairaanhoitopiirillä	1 jäsen ja puheenjohtajuus
Kuopion kaupungilla	1 jäsen
Siilinjärven kunnalla	1 jäsen
Varkauden kaupungilla	1 jäsen

Yhtiön pääomittamisen on tarkoitus tapahtua osakepääoman sekä loma-palkkavelkojen suhteessa.

Omistukset yhtiöissä

	In-House-yhtiö	Markkinayhtiö
Varkauden kaupunki	9 % (225 osaketta)	2 % (50 osaketta)
PSSH	18 % (450 osaketta)	81 % (2025 osaketta)
Kuopion kaupunki	61 % (1525 osaketta)	14 % (350 osaketta)
Siilinjärven kunta	12 % (300 osaketta)	3 % (75 osaketta)

Omistusten kokonaismäärä on jaettu osapuolten työterveysliiketoiminnan vuoden 2017 liikevaihdon suhteessa huomioiden kuitenkin sen, että kuntien omistusosuus markkinoilla toimivassa yhtiössä jää alle 20 %, jottei mahdollinen tuleva maakuntauudistukseen liittyvä kuntien omistuskielto (markkinoilla toimiviin sosiaali- ja terveydenhuollon yhtiöihin) aiheuttaisi vastikkeettomia luovutuksia maakunnalle.

Omistajat pääomittaisivat yhtiötä 900.000 euron pääomasijoituksella, joka sijoitettaisiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) sekä osakepääomalla, jonka suuruus kummassakin yhtiössä olisi 2.500 euroa. Jos yhtiön taloudellinen tilanne sallii, voidaan kyseinen pääoma palauttaa omistajille osingon tai pääoman palautuksen muodossa.

Lisäksi osakkaat maksaisivat yhtiölle yhtiöön siirtyvän henkilöstön kertyneen lomapalkkavelan (arvio noin 780.000 euroa). Lomapalkka arvioidaan kirjanpidon valmistuttua (summa voi hieman kasvaa myös huomioiden vuoden 2018 palvelussuhteen perusteella määräytyvä tammikuussa 2019 maksettava tuloksellisuuserä).

Osakemäärät, sijoitus osakepääomaan ja SVOP rahastoon sekä arvio lomapalkkavelasta

	Kuopio	Varkaus	Siilinjärvi	PSSH	Yhteensä
Omistus In-House yhtiöstä	61 %	9 %	12 %	18 %	100%

Sijoitus In-House yhtiön osakepääomaan	1 525	225	300	450	2 500
Sijoitus svop-rahastoon	549 000	81 000	108 000	162 000	900 000
Omistus Markkinayhtiöstä	14 %	2 %	3 %	81 %	
Sijoitus Markkinayhtiön osakepääomaan	350	50	75	2 025	2 500
Sijoitus svop-rahastoon	21 000	3 000	4 500	121 500	150 000
Sijoitukset yhteensä	571 875	84 275	112 875	285 975	1 055 000
Maksetaan rahana	571 875	84 275	112 875	285 975	1 055 000
Siirtyvä lomapalkkavelkaa vastaava saaminen (arvio)	426 277	79 078	91 327	184 505	781 187
Rahat ja saamiset yht.	998 152	163 353	204 202	470 480	1 836 187

Liikkeenluovutus

Sairaanhoitopiirin työterveyshuollon henkilöstön on liikkeenluovutuksessa tarkoitus siirtyä perustettavan Järviseudun Työterveys Oy:n (nimi edellyttää hyväksyntää rekisteröinnissä) palvelukseen. Siirtoon sovelletaan liikkeenluovutuksen periaatteita. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat vakinaiset henkilöt siirtyvät luovutuksen saajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä olemassa olevin palvelussuhteen ehdoin. Liikkeenluovutuksen periaatteet koskevat myös määräaikaista palvelussuhteita, jotka jatkuvat sovitun määräajan loppuun.

Henkilöstön osalta laaditaan henkilöstön siirtosopimus. Yhtiön palvelukseen siirtyvää henkilöstöä on tiedotettu valmistelussa olevista muutoksista kevästä 2017 lähtien säännöllisesti. Siirtyvää henkilöstöä sairaanhoitopiirillä on tämän hetkisen arvion mukaan noin 15 henkilöä; tämä täsmentyy liikkeenluovutustilanteeseen mennessä. Yhteistoimintamenettelyä jatketaan edelleen.

Liiketoiminnassa tarvittava irtaimisto ym. omaisuus siirtyisi yhtiölle vastikkeetta. Siirtyvän omaisuuden kirjanpitoarvo on vähäinen, sillä liiketoiminnan mukana ei siirry kiinteistöjä eikä arvokkaita laitteita eikä rahaa tai saamisia. Siirtyvillä koneilla ja laitteilla ei ole kirjanpitoarvoa.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtajan päätösesitys:

Kuntayhtymän hallitus päättää:

- esittää kuntayhtymän valtuustolle, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ostaa Kuopion kaupungilta sen merkitsemistä In-House yhtiön (Järviseudun Työterveys Oy) osakkeista 450 kappaletta yhden euron kappalehintaan ja markkinayhtiön (Kallaveden Työterveys Oy) osakkeista 2 025 osaketta yhden euron kappalehintaan sairaanhoitopiirin valtuuston lainvoimaisen päätöksen jälkeen.
- esittää kuntayhtymän valtuustolle, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri sijoittaa In-House yhtiön (Järviseudun Työterveys Oy) sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon osuutenaan 162.000 euroa ja markkinayhtiön

(Kallaveden Työterveys Oy) sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon osuutenaan 121.500 euroa.

3. esittää kuntayhtymän valtuustolle, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri hyväksyy osaltaan osakassopimuksen, yhtiöjärjestyksen ja perustamissopimuksen kummankin yhtiön osalta.

4. esittää kuntayhtymän valtuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin työterveyshuollon liiketoimintasiirron ja henkilöstösiirron perustettaville yhtiöille.

5. esittää valtuustolle, että valtuusto valtuuttaa kuntayhtymän hallituksen hyväksymään omaisuuden luovutuskirjan ja henkilöstön siirtosopimuksen.

6. esittää valtuustolle, että valtuusto valtuuttaa kuntayhtymän hallituksen tekemään mahdollisesti tarvittavia teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä yhtiöjärjestyksiin, perustamissopimuksiin ja osakassopimuksiin.

7. nimetä hallituksen jäsenet sekä In-House yhtiöön että markkinayhtiöön ehdollisesti edellyttäen, että kuntayhtymän valtuusto päättää hyväksyä em hallituksen sille esittämät päätöskohdat 1-6.

Päätös

Minna Reijonen, Erkki Virtanen ja Marjaana Pitkänen poistuivat esteellisinä kokouksesta ennen asian käsittelyä.

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen ja nimeää hallituksen jäseniksi esityksen mukaan ehdollisesti In-House yhtiöön Aino Kanniaisen ja markkinayhtiöön Riitta Savolaisen.

Liitteet

- 1 Työterveyden I-H osakassopimus
- 2 Työterveyden I-H perustamissopimus
- 3 Työterveyden I-H yhtiöjärjestys
- 4 Työterveyden M osakassopimus
- 5 Työterveyden M perustamissopimus
- 6 Työterveyden M yhtiöjärjestys

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

Pöytäkirja

17.09.2018

8/2018

117 §

7 (7)